

A hatalom rossz?

A lap május 5-i számában Taxner-Tóth Ernő *A politika Janus-arca* cím alatt Eörsi István írásához fűz megjegyzéseket. Nem kívánom Eörsi Istvánt megvédeni – nincs is szüksége rá –, csupán Taxner-Tóth két tévedését szeretném kiigazítani, mivel azok mások írásaiban is fellelhetők.

Az egyik téves nézet szerint az SZDSZ valójában nem liberális, mivel legfőbb célját a „hatalom megszerzésében és az igazság kizárólagos birtoklásának meggyőződésétől vezetett gyakorlatában látja, választást senkinek, akinek más a véleménye, nem engedve”. Eörsi István ezt tetejében magától Lukács Györgytől tanulta.

Nem hinném, hogy volna valamireváló politikus Thürmer Gyulától Csurka Istvánig, aki ne a hatalom megszerzését szeretné, akár meggyőződésére, akár küldetéstudatára építve. Ez nem liberális találmány. De az sem az, amit Taxner-Tóth az „igazi” liberálisoknak tulajdonít, miszerint ez a felfogás a köz, a közérdek, a közjó szolgálatának gondolatából indul ki, s politikáját – a köz által ellenőrzött végrehajtó hatalom közreműködésével – e célok szolgálatának rendeli alá.

Valójában a liberálisok véleménye szerint a társadalom sok eltérő, esetenként ellentétes érdekű csoportból áll, s viszonylag kevés az olyan általános, mindenkire egyformán vonatkozó érdek, melynek védelme az állam legfőbb feladata kell legyen. A liberalizmus, még a ma leginkább elfogadott szociál-

liberalizmus esetében is, az egyén jogainak hangsúlyozása mellett csupán a versenyben önhibájukon kívül hátrányba kerülők támogatását irányozza elő, nem alanyi jogon, hanem a rászorultság elvén. A szűk csoportérdekek „közjóvá, közérdekké” történő átkeresztelése nem a liberálisokra, inkább a magukat „közösséginek”, idegen szóval kommunistának nevezőkre jellemző.

A másik tévedés az, amikor az SZDSZ-t „harsány antikommunizmusának” feladásával vádolja. A koalíció azért jött létre, mert az MSZP-nek Békesi László nevével fémjelzett programja, melyet aztán Bokros, majd Medgyessy igyekezett megvalósítani, olyan távol áll a marxizmustól, mint az SZDSZ-t kivéve egyetlen más párté sem. Ehhez a programhoz nyugodtan adhatta a nevét egy liberális párt. Az antikommunizmus feladását sokkal inkább az jelentette volna, ha az SZDSZ is beáll azok sorába, akik Csurkához, Torgyánhoz és Thürmerhez hasonlóan ellenzik a külföldi tőke bejövetelét, a NATO-hoz, az EU-hoz való csatlakozási törekvéseket, és a nemzetközi imperializmus ügynökeinek tartják az IMF-et és a Világbankot.

Sokan hiányolják a polgári erők politikai szövetségét. Márpedig ez mindaddig nem fog sikerülni, amíg azt a valóban polgári erők egy részének kirekesztésével, a szélsőjobboldal felé tett gesztusokkal próbálják létrehozni.

Radó Aurél
vegyésszámológép